№ 11. Środa 15. Stycznia 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

We wsi *Taurowie* w obwodzie brzeżańskim założona została szkoła trywialna z następującem uposażeniem:

a) Gmina Taurów zapewniła po wieczne czasy roczną kwotę 136 zł. 50 c. w. a. gotówką i 60 niższo-austryack. mierzyc zboża, w równych częściach żyta, jęczmienia i breczki wszystko wartości 111 zł. 60 c. w. a.

b) Dzierżawca wsi Taurowa W. Dyonizy Trzeciak ofiarował na czas dzierżawy swojej w Taurowie roczną kwotę 5 zł. w. a.

c) Gr. kat. kapelan miejscowy x. Antoni Kraiński przyrzekł na czas swego urzędowania kapłańskiego w Taurowie roczną kwotę 2 zł. 10 c. w. a.

d) Dzierżawca propinacyi w Taurowie Chaim Freund zapewnił na czas swego pobytu w Taurowie rocznie 5 zł. 25 c. w. a.

e) Na zbudowanie domu szkolnego w Taurowie kazał najprzewielebniejszy arcybiskup rzym. kat. JMX. Wierzchlejski właściciel Taurowa wydać potrzebny budulec z lasów należących do stołowych dóbr arcybiskupich wsi Dunajowa, a gmina Taurowa obowiązała się z użytkiem tego budulcu wystawić porządny dom szkolny, przyrządzić stosownie do umieszczenia szkoły i pomieszkania nauczyciela, zaopatrzyć w potrzebne porządki szkolne i równie jak sam budynek utrzymywać je zawsze w dobrym stanie, pełnić potrzebną usługę przy szkole i na opał szkoły dostarczać rocznie 10 kóp słomy.

C. k. namiestnictwo uważa za miły obowiązek podać udowodnioną temi ofiarami troskliwość oświaty między ludem wiejskim z wyrazem należytego uznania do wiadomości powszechnej.

Telegramy.

Wiedeń, 14. stycznia. Z Werony donoszą pod dniem 11. b. m. o wspaniałej demonstracyi wyprawionej dnia 10. b. m. na cześć Najjaśn. Pana u dworca kolei żelaznej w Weronie. Wszystkie wolne od służby wojska z Werony i z okolicy — do 20.000 ludzi — zebrały się z własnego popędu u dworca kolei, zajęły miejsce po obudwu stronach kolei, na dachach i sztakietach zabudowań kolei, na wagonach, drzewach i t. p., i wznosiły za przybyciem cesarskiego pociągu nieskończone okrzyki radości; poczem przeciągały radośnie przez miasto aż do Ponte delle nave.

Paryż, 12. stycznia. Dzisiejszy *Monitor* zawiera dekret, którym marszałek Magnan mianowany został wielkim mistrzem wolnych mularzy na trzy lata. Nadal nie będzie już obsadzana ta godność wolnym wyborem lecz nominacyą Cesarza.

Turyn, 11. stycznia. Z Neapolu donoszą, że rozkaz nadesłany z Rzymu odjął Chiavonemu komendę; ale Chiavone nie chciał usłuchać tego rozkazu i kazał rozstrzélać posłańca.

Kopenhaga, 12. stycznia. Słychać, że Prusy zerwą stosunki dyplomatyczne z Danią, jeżli zbierze się nanowo tak zwany sejm państwa dla Danii i Szlezwiku.

Przegląd polityczny.

Lwów, 14. stycznia. Najjaśn. Pan odjechał 10. b. m. z Mantuy do Wenecyi. W przejeździe u dworca kolei żelaznej Porta nuova w Weronie pożegnało wojsko Jego ces. Mość wspaniałą demonstracyą, którą opisuje szczegółowo zamieszczony powyżej telegram z Werony. Podczas bytności w Peschierze miał Najjaśn. Pan po skończonej rewii przemowę do wojska, i chwaląc dzielną postawę armii rzekł między innemi: że w obec ducha, jakim dziś zaleca się armia, *może spokojnie oczekiwać przyszłych walk.*

Głównym przedmiotem zajęcia dzienników wiedeńskich są teraz obrady wydziału finansowego. Każda z sekcyi jego miała już po kilka posiedzeń, i dzienniki przytaczają już rozmaite szczegóły rozpraw, które wszakże zaliczać trzeba jeszcze do rzędu pogłosek. W ogóle jednak oczekują wszyscy po czynności tego wydziału pomyślnego załatwienia sprawy budżetowej. — Ministeryum wojny przedłużyło termin do składania tax uwalniających od służby wojskowej aż do dnia przed losowaniem każdej klasy wieku, a ministeryum stanu w uznaniu stosunków narodowości na Szlązku, utworzyło dla tego kraju koronnego osobny dziennik ustaw w trzech językach, czeskim, niemieckim i polskim. — Korespondencye z Węgier a za niemi i dzienniki wiedeńskie przebąkują, że sprawa węgierska będzie w krótkim czasie w pomyślny sposób załatwiona, łącząc z tem oraz pogłoskę o bliskich zmianach w gabinecie. Nie znając źródła, zkąd wiadomości te są czerpane, nie możemy ani przywiązywać wiary do nich, ani też wydawać o nich żadnego sądu.

Książę Walii wybiera się wkrótce w podróż do Ziemi świętej i do innych krajów oryentu dla ukończenia swej edukacyi. Takie miało być życzenie ś. p. księcia Alberta i owdowiała małżonka królewska przestrzega ściśle dopełnienia jego.

Cesarz Napoleon mianował nowego komendanta floty na morzu śródziemnem, admirała Rigault de Genouilly, a godność wielkiego mistrza wolnych mularzy nadał na trzy lata marszałkowi Magnan, zachowując sobie i nadal prawo mianowania wielkich mistrzów. Tym sposobem stało się wolne mularstwo, niejako instytucyą rządową.— Do Paryża nadeszło już Breve Ojca Śgo, zwołujące powszechny sobor biskupów do Rzymu. Pan Lavalette sprzeciwiał wydaniu jego imieniem swego rządu, ale protest jego był bezskuteczny. Równie niepomyślnemi były dotąd usiłowania tego ambasadora w sprawie wydalenia Króla Franciszka II. z Rzymu, chociaż margrabia miał nawet nieszczędzić pogróżek na przypadek dłuższego oporu. Między innemi miał zagrozić, że wojsko francuskie opuści oprócz Rzymu całe terytoryum papieskie; ale kardynał Antonelli okazał się niewzruszonym.

Sprawozdanie ministra Bastoggi ze stanu finansów sardyńskich zwraca teraz głównie na siebie uwagę prasy włoskiej. Przytoczone cyfry okazują wymownie, że skarb sardyński nienajlepiej jest uposażony, i znachodzimy w tem sprawozdaniu taki sam prawie podatek od soli i tytoniu, jakim postanowiła teraz Porta ratować swoje finanse. — Głośny proces majora Valzanii i spólników jego w Forli zakończył się już. Valzania został uwolniony, tylko trzech innych przekonanych o morderstwo skazano na więzienie. — Znany przywódzca reakcyonistów w Neapolitańskiem Chiavone zerwał z komitetem w Rzymie, i zamierza działać na własną rękę.

Rząd pruski zaprowadza w swojem państwie sędziów pokoju na wzór angielskich. — Właściciele austryackich akcyi bankowych w Würzburgu zawiązali stowarzyszenie i postanowili działać spólnie ze stowarzyszeniem w Mnichowie.

Stosunek między Danią i Prusami staje się coraz drażliwszym. Rząd pruski oświadczył, że zerwie stosunki dylomatyczne, jeśli zbierze się na nowo sejm spólny dla Danii i Szlezwiku.

Z Grecyi nadchodzą ciągle smutne doniesienia o szkodach zrządzonych trzęsieniem ziemi. Także panujące na greckich wodach burze zatopiły kilka okrętów.

Sprawy krajowe.

Protokół 3go posiedzenia rady gminnej odbytego pod przewodnictwem p. burmistrza na dniu 5go grudnia 1861.

Obecnych członków 77.

Po odczytaniu przyjęciu i podpisaniu protokołu z dn. 7. listopada 1861 r. zawiadomił p. przewodniczący wysokie Zgromadzenie rady miejskiej, że w myśl uchwały zapadłej na posiedzeniu z dnia powyżej przytoczonego uwolnieni zostali od zasiadania w wydziale pp. dr. Małecki Antoni i Ehrlich Franciszek stanowczo, zaś pp. Darowski Mieczysław i Wojtawicki Rudolf na czas trwania ich procesów, w skutek tego powołani zastępcy pp. Kulczycki Tomasz i Adamski Franciszek stanowczo, zaś pp. ks. kan. Szeligowski i Potępski Jędrzej tymczasowo na czynnych członków, dalej że po ukonstytuowaniu się wydziału w dniu 7go listopada r. b. Sekcye pojedyńczo się ukonstytuowały, a mianowicie: Sekcya II. dnia 11. listopada, wybrawszy na zwierzchnika p. dr. Tustanowskiego, na zastępcę p. dr. Rodakowskiego, zaś na przestrzegacza porządku p. Armatysa a na sekretarza koncypistę p. Krechowieckiego, — postanowiła zgromadzać się co środę. Sekcya III. dnia 11. listopada wybrawszy na zwierzchnika p. dr. Lewakowskiego, na zastępcę p. Slaskiego, na przestrzegacza p. Romualda Turasiewicza, na sekretarza aktuaryusza mag. Łyszkowskiego, — postanowiła zgromadzać się każdego wtorku.

Sekcya VII. dnia 12. listopada, wybrawszy na zwierzchnika p. dr. Smolkę, na zastępcę p. dr. Rajskiego, na przestrzegacza p. Jabłońskiego, na sekretarza p. dr. Lunda i postanowiła zgromadzać się co sobotę.

Sekcya I. dnia 13. listopada, wybrawszy na zwierzchnika ks. opata Manastyrskiego, na zastępcę p. dr. Starzewskiego, na przestrzegacza p. bar. Doliniańskiego, na sekretarza ks. Formanios.

Sekcya IV. dnia 14. listopada, wybrawszy na zwierzchnika p. dr. Gębarzewskiego, na następcę p. Ornstein Rachmiel, na przestrzegacza p. Kisielkę, na sekretarza p. Dąbrowskiego.

Sekcya V. dnia 14. listopada, wybrawszy na zwierzchnika p. dr. Maciejowskiego, na zastępcę p. dr. Nowińskiego, na przestrzegacza p. dr. Millerct, na sekretarza p. dr. Pfeifera, nakoniec — Sekcya VI. dnia 15. listopada, wybrawszy na zwierzchnika p. dr. Smiałowskiego, na zastępcę ks. kan. Szeligowskiego, na przestrzegacza p. Tomasza Turasiewicza, zaś na sekretarza p. Manieckiego.

Dalej zawiadomił p. przewodniczący, że reprezentant p. dr. Rodakowski na przeciąg czasu czterotygodniowego Lwów opuścił, niemniej, że p. Schubuth Karol o uwolnienie go od udziału w czynnościach sekcyi wojskowości, a wpisanie go do sekcyi dobroczyn-

ności, p. Turasiewicz Tomasz o uwolnienie z sekcyi zdrowia a wpisanie do sekcyi porządku i bezpieczeństwa — nakoniec p. bar. Doliniański o przydzielenie do sekcyi dla finansów uprasza. Zgromadzenie przyjmując ukonstytuowanie sekcyi i wyjazd p. dr. Rodakowskiego do wiadomości, przyjęło także objawione życzenia pp. Schubuth'a, Turasiewicza i Doliniańskiego, i przyzwoliło na zmianę.

Następnie zabrał głos p. dr. Sękowski, i zawiadomił wys. Zgromadzenie, że sekcya II. po ukonstytuowaniu się przyjęła i uchwaliła do umożebnienia czynności sekcyjnych zmianę w wewnętrznym tylko sekcyę dotyczącym porządku czynności, a mianowicie jako zasadę:

że w każdej sprawie ma być wyznaczony sprawozdawca z grona sekcyi tym celem, by członkowie rady gminnej byli czynnymi, i że czynności dotyczące finansów miasta Lwowa a objęte rubrykami budżetu będą podzielone między stałe komitety wybierane co sześć miesięcy z członków sekcyi, dla czynności:

A. Komitet do zarządu dobrami gminy i funduszów w zarządzie gminy zostających.

B. Komitet do zarządu dochodami z przywilejów.

C. Komitet do zarządu realnościami w mieście położonemi i dochodami z placów publicznych.

D. Komitet do operacyi finansowych.

E. Komitet dla spraw handlowo - przemysłowych i obywatelskich, nakoniec

F. Komitet dla spraw tyczących wszystkich innych rubryk dochodów i wydatków budżetem objętych, które powyżej orzeczonym komitetom specyalnie nie są przydzielone, i wniósł, ponieważ tą uchwałą sekcyi dotychczas praktykowany porządek, podług którego zwierzchnikowi sekcyi przysłużało prawo mianować sprawozdawcę, zmieniony został, by wys. Zgromadzenie tę uchwałę sekcyi zatwierdziło, i by celem podołania tym pracom rozlicznym, sekcyę II. przynajmniej sześcioma członkami wzmocniło.

Rada gminna przyjmując tę uchwałę sekcyi do wiadomości zatwierdzającej, uprosiła do sekcyi II. prócz p. bar. Doliniańskiego pp. Dąbrowskiego Wacława, Kolischera Józefa, dr. Pfeifer Emila, dr. Rappaport i Turasiewicza Tomasza.

Potem odczytał sekretarz rady sprawozdanie komitetu do rozdziału daru 4000 zł. rady zawiadowczej kolei żelaznej pomiędzy biednych, wybranego, z którego się okazało, że dwie trzecie części z tego daru w kwocie 2666 zł. 67 c. rozdano między 1067 chrześcian, zaś jedna trzecia część w kwocie 1333 zł. 33 c. między 699 starozakonnych.

Pan dr. Hönigsmann zabrawszy głos, złożył wys. Zgromadzeniu podziękę, że przy podziale tego daru uwzględniono zasadę równouprawnienia, — a rada gminna przyjęła akt sprawozdania do wiadomości.

Dalej zawiadomił p. przewodniczący wys. Zgromadzenie do l. 346/prez., że co roku zbierają się datki dla pomnożenia funduszu na utrzymanie ubogich i emitują się karty uwalniające od powinszowań noworocznych i wniósł, by rada gminna upoważniła magistrat do wydania odezwy do mieszkańców miasta tutejszego w celu składania datków.

Takowe przesyłane bywają komisyi ubogich i gazetami ogłaszane. Zgromadzenie zezwala.

Również zaprosił p. przewodniczący reprezentacyę miasta do uczestniczenia uroczystości Niepokalanego Poczęcia Matki Boga w kościele archikatedralnym dnia 8go b. m. i następnych odbyć się mających.

Po odczytaniu porządku dziennego odłożono naradę nad projektem nowego regulaminu obrad na uwagę p. dr. Lunda, że członkowie rady gminnej, otrzymawszy teraz dopiero treść projektu w nim rozpatrzeć się nie byli w stanie, do posiedzenia przyszłego w czwartek dnia 12go b. m. odbyć się mającego, poczem zajęło się zgromadzenie załatwieniem reszty spraw bieżących porządku dziennego, a mianowicie:

Sprawozdawca pan Adamski Franciszek l. m. 26.196, l. w. 334. Zgodnie z wnioskiem magistratu i sekcyi I. zezwolono na naim lokalu z trzech pokoi składającego się w realności l. $290^2/_4$ za cenę 35 zł. miesięcznie i pod l. $235^3/_4$ z dwóch dużych a dwóch małych pokoi za czynsz miesięczny 40 zł. celem urządzenia przytulisk dla ubóstwa na przeciąg zimy, począwszy od 1. grudnia r. z. po 15. kwietnia roku 1862.

L. m. 19.598, l. w. 307. Zgodnie z wnioskiem magistratu i sekcyi I. przyzwolono na podwyższenie czynszu od pomieszkania dla zarządcy domu sierót Ferdynanda Koralewicz miesięcznie 12 zł. 60 c. i przydanie czteru sągów drzewa bukowego na zimę na czas aż do przeniesienia zakładu w nabytą na ten cel realność na przedmieściu zielonem położoną, gdzie zarządca mieszkać będzie. (C. d. n.)

Wiedeń, 13go stycznia. (Termin składania tax od rekrutacyi.) Ministeryum stanu w porozumieniu z ministeryum wojny postanowiło na czas teraźniejszej rekrutacyi termin składania taks od wojska uwalniających, przepisany rozporządzeniem z 23. czerwca 1860 (D. u. p. nr. 158), przedłużyło do dnia, który w odpowiednim okręgu poborowym poprzedzi losowanie klasy, do której popisowy należy.

(Dziennik ustaw krajowych dla Szląska.) Ministerya stanu i finansów przyzwoliły, aby od początku roku słonecznego 1862 dla kraju koronnego Szląska wychodził osobny dziennik ustaw krajowych w trzech językach, niemieckim, czeskim i polskim.

Portugalia.

(Uwięzieni w rozruchach. — Wnioski w izbach. — Doniesienia dworu.) *Jornal do Commercio de Lisboa* z dn. 28. grudnia donosi, że porządek już przywrócony. W arsenale, gdzie się i uwięzieni znajdują, stoi mały szwadron kawaleryi z Belem. Aresztowani należą do najbiedniejszej klasy ludu, rzadko który z nich ma nawet dobre ubranie. Wojsko konsygnowane w kasarniach, silne pikiety stoją w pogotowiu. Gwardya municypalna robiła rewizye w kilku domach, ale nic nie znalazła.

— Na posiedzeniu izby panów dn. 26. Veller Caldara przedłożył powtórnie wniosek następujący: Proponuję przedłożyć Jego król. Mości adres z prośbą, aby jak najprędzej wstąpił w związki małżeńskie. Hrabia Thomas odpowiedział, że ten wniosek jako bardzo ważny powinien być komisyi przekazany. Izba na to przystała, i mianowała komisyę. Na posiedzeniu izby deputowanych w dn. 30. grudnia minister spraw wewnętrznych przedłożył dwa wnioski, które na propozycyę pana Torres Almeida przekazano komisyi specyalnej na ten cel zamianowanej. W pierwszym wniosku minister radzi, by Król Dom Fernando, wdowiec po Królowej Donie Maryi, a ojciec teraźniejszego Króla, objął rejencyę na przypadek śmierci syna, jeżeli w chwili zgonu będzie znajdował się w Portugalii jako obywatel kraju. W drugim zaś infantkom Donie Maryi Annie i Donie Antonii usiłuje zapewnić prawo następstwa na tron pod warunkiem, że ich małżonkowie w przeciągu sześciu miesięcy od ogłoszenia odnośnej ustawy, zrzekną się wszelkich praw do koron zagranicznych i zostaną obywatelami Portugalii. Zdaje się jednak, że ta ostrożność okaże się wkrótce zbyteczną, Król bowiem zdrów jest zupełnie, a infant Dom August ma się wiele lepiej.

Izbie deputowanych przedłożono projekt do ustawy o dotacyi Króla i projekt do ustawy, która upoważni rząd utworzyć w Lizbonie i Oporto korpusa policyi miejskiej do utrzymania porządku.

— Do *Monitora* donoszą z Lizbony pod dn. 28. grudnia, że symptoma tyfusu u księcia Beja widoczniejsze nawet były jak u jego brata. Książę Beja jako pułkownik lansierów, znajdował się osobiście na nabożeństwie żałobnem za zmarłego Króla, które odprawiono pod gołem niebem. Przeszło dwie godziny z odkrytą głową stał na wilgotnej ziemi, w skutek czego przeziębił się, dostał kataru żołądkowego, a następnie wpadł w tyfus, któremu uległ.

Hiszpania.

Madryt, 7. stycznia. (Ugoda z Marokiem.) Jak donosi Monitor francuski, wchodzi już w wykonanie nowa ugoda między Marokiem i Hiszpanią, i rząd marokański przysłał już 20 milionów realów.

(Proces protestantom wytoczony.) Rząd hiszpański wytoczył proces panom Alhama i Matomoros za wyznawanie protestanckiej wiary i rozszerzanie biblii. Każdy z nich został skazany na siedm lat na galery.

(Sprawa mexykańska. Urzędowa gazeta madrycka pisze, że dymisya jenerała Serrano jest już niewątpliwa. Rząd hiszpański dowiedział się, że ministeryum mexykańskie chciało zawrzeć z posłem angielskim osobną ugodę, ofiarując 73 procentu z dochodów celnych na spłacenie długu angielskiego; ale izby mexykańskie odrzuciły ten projekt, i ministeryum zmuszone było przeto ustąpić.

Podług dalszych wiadomości z Mexyku z 8. grudnia postanowił hiszpański jenerał Gasset zawiesić dalsze działania i oczekiwać w Vera Cruz przybycia jenerała Prim i expedycyi angielsko-francuskiej. Z głębi kraju dochodziły go wiadomości, że rząd mexykański postanowił bronić się do ostateczności. Zamiarem jego jest zaspokoić Anglię i Francyę przyzwoleniem ich pretensyi, a potem uderzyć na Hiszpanów w 18.000 ludzi podzielonych na trzy korpusy pod naczelną komendą jenerała Doblado.

Anglia.

Londyn, 10. stycznia. (Wypadki dzienne.) Najważniejszym wypadkiem dzisiaj jest bez wątpienia wydanie panów Masona i Slidella. Że pokój utrzymanym będzie, staje się rzeczą pewną. *Times* gratuluje Anglii odniesionego zwycięstwa, wysławia polityke ludu angielskiego i rządu, a oświaiałemu prezydentowi składa gorące dzięki. Zdaje się, że panowie Mason, Slidel, Eustis i M' Farlane niebawem przybędą do Anglii na pokładzie „Ameryki".

(Podróż księcia Walii.) Książę Walii, donosi *Times*, zabawi w Osborne do połowy bieżącego miesiąca, to jest do powrotu księcia Alberta. Następnie książę Walii odbędzie podróż do ziemi świętej i innych historycznych miejsc wschodu, a to dla uzupełnienia wychowania podług planów Królowej matki swojej i ojca zmarłego. Jego król. Wysokość miał puścić się w drogę jeszcze w końcu zeszłego roku, a że na wschodzie można podróżować tylko, dopóki zimniej, przeto Królowa postanowiła przywieść jak najprędzej do skutku życzenia ś. p. księcia małżonka, które święte są tak dla niej jak i dla księcia Walii.

(Amortyzacya długów wstrzymana.) Gazeta urzędowa donosi, że ponieważ w ubiegłym roku dochody bynajmniej nie przewyższyły rozchodu, przeto nie będzie można żadnego długu amortyzować.

(Wiadomości bieżące.) Bank angielski zawiadomił lorda Mayora, że znajdują się w handlu kałamarze, prawdopodobnie z zagranicznej fabryki pochodzące, w których widzieć można doskonały

rysunek banknota angielskiego 5 funtów. Sprowadzający te kałamarze, który bynajmniej nie miał zamiaru fałszować monetę, wydał je wszystkie dobrowolnie, ponieważ prawo zabrania naśladować banknoty.

(Publiczność w sprawie amerykańskiej.) Kluby i koła arystokratyczne Anglii, pisze *Daily News*, do najwyższego stopnia zniechęcone przeciw Stanom północnym Ameryki sprzyjają otwarcie południowym. Głoszą swój wstręt i nienawiść dla unii, i wszelkiemi sposobami usiłują zapalić wojnę, aby państwom niewolniczym jaką taką pomoc zapewnić. Stronnictwo to, bezwzględną uniesione zawiścią, daje się słyszeć z takiemi przeciw Stanom zjednoczonym zarzutami, które częstokroć sprzeciwiają się same sobie.

Francya.

Paryż, 10. stycznia. (Mianowanie.) Według gazety kolońskiej Cesarz podpisał nominacyę wiceadmirała Rigault de Genouilly na dowódcę floty morza śródziemnego w miejsce wiceadmirała Le Barbier de Tinan.

(Bal u dworu.) Przedwczorajszy bal w Tuileryach był bardzo świetny. Zebrało się przeszło 2000 zaproszonych gości; Anglicy i Portugalczycy nie byli obecni z powodu żałoby. Cesarstwo przyszli na bal o godzinie 10tej i bawili do wpół do pierwszej. Kadryla urzędowego jak zwykle nie tańczono; Cesarstwo jednak kilka razy przeszli się po salach balowych. Książę Napoleon i księżniczka Klotylda byli także na balu obecni. Rozmowa toczyła się po większej części o sprawach amerykańskich. Wiadomość o puszczeniu na wolność pp. Slidell i Mason powszechne wywołała zadziwienie; spodziewano się bowiem wojny, i nie przypuszczano nigdy tyle uległości ze strony rządu unii amerykańskiej.

(Układy handlowe z Prusami.) Dziennik *L' Indepen. belge* zapewnia, że traktat handlowy między Francyą a Związkiem celnym niebawem zawarty zostanie. Zasługa tego obrotu rzeczy należeć się ma hrabiemu Bernstorfowi; za jego bowiem wpływem rozpoczęto na nowo negocyacye, które już były zerwane. Dodać do tego należy, że żadne z państw do związku celnego należących nie utrudniało działanie Prus, a nie chciało wziąść na siebie odpowiedzialność za zerwanie negocyacyi.

(Marki kolei żelaznych dla podróżnych.) W dzienniku *Le Siècle* pan Cayla, znany autor broszury przeciwko świeckiej władzy Papieża ogłoszonej, wystąpił z projektem zaprowadzenia znaczków dróg żelaznych, które tak jak znaczki pocztowe wszędzie byłyby do nabycia. W skutek konwencyi między rządem a dyrekcyami dróg żelaznych zawrzeć się mającej, ceny jazdy i transportu byłyby równe na wszystkich drogach żelaznych we Francyi, o dwie trzecie części zaś niższe od dotychczasowych. Każde towarzystwo dróg żelaznych wydawałoby swoje znaczki w małym formacie; znaczki takowe przyjmowanoby w kasach towarzystwa miasto gotowizny, tym zaś sposobem znaczki te pozyskają wartość i cyrkulacyę po całym kraju. Pan Cayla dołączył do swej propozycyi zupełny projekt do prawa. Ciało prawodawcze takowy wprost przyjąćby mogło, i wszedłby w wykonanie z d. 1. stycznia 1863. Do szczegółów projektu należy zaprowadzenie osobnego ministerstwa dróg żelaznych, które miałoby sobie przydzielone kanały i drogi zwyczajne. Projekt zarazem proponuje zniesienie wagonów 4ciej klasy jako niegodnych do wożenia ludzi. Według systemu p. Cayla możnaby za 5 fr. jechać z Paryża do Orleanu lub do Rouen, za pół franka czyli 50 centów do Wersalu lub Saint Germain, a za 20 centów do pojedynczych stacyi okręgu paryskiego. Na dłuższe drogi na kolejach francuskich kosztowałyby 40 franków w pierwszej, a 25 fr. w 2giej klasie, drogi pośrednie zaś 20, 10 i 5 franków.

(Reformy w Niemczech.) W Monitorze korespondent z Monachium wyraża się o nocie hr. Bernstorfa w sposobie następującym: Prusy nie chcą się poddać z państwem swojem rządowi centralnemu niemieckiemu, złożonemu z parlamentu mającego swe korzenie w sejmach każdego z państw niemieckich i z władzy wykonawczej z trzech członków. Gabinet berliński daje pierwszeństwo systemowi dobrowolnej ugody z osobnemi państwami. System ten dąży do wyraźnej annexyi i do zupełnego panowania nad państwami niemieckiemi drugiego i trzeciego rzędu. Wszystkie inne kombinacye są czczemi tylko słowami dla zasypania oczu piaskiem publiczności, która w Niemczech chętnie się łudzi illuzyami.

Włochy.

Turyn, 9go stycznia. (Finanse włoskie.) Wszystkie dzienniki zajmują się położeniem finansowem Włoch, które p. Bastoggi, minister skarbu, w następujących cyfrach przedstawił. W roku 1861 wynosiły wpływy zwyczajne $457^1/_2$ milionów, nadzwyczajne 8 mil., w ogóle $465^1/_2$ mil. fr. Wydatki zwyczajne $613^1/_2$ milionów, nadzwyczajne 247 mil., w ogóle $860^1/_2$ mil., okazał się więc niedobór 395 mil. fr. Na rok 1862 wpływy zwyczajne 482 mil., nadzwyczajne 39 mil., w ogóle 521 mil. Wydatki zwyczajne 693 mil., nadzwyczajne 149 mil., w ogóle 842 mil.; deficyt zatem wyniesie 321 mil. fr. Do pokrycia obudwu tych niedoborów posłużyć ma głównie pożyczka 500 mil. fr. Nadto p. Bastoggi zamierza zaprowadzić nowy podatek od hypotek, od powozów, podatek od ruchomości i nieruchomości, oraz podnieść taksę na sól i tabakę i rozciągnąć takowe na Włochy południowe tudzież przedaż części dóbr narodowych w neapolitańskiem, za 50 milionów. Wszystko to ma wnieść sumę 156 milionów franków. Resztę zaś niedoboru p. Bastoggi pokryć zamyśla wydaniem bonów skarbowych.

(Budowanie statków wojennych.) Z Genuy piszą do gazety tryestyńskiej: Rząd wyznaczył komisyę techniczną do sprawdzenia, czyli zakłady w Sanpier d'arena użyte być mogą do budowy statków wojennych. W skutek opinii tej komisyi mają tam być budowane ośm okrętów wojennych; a mianowicie jedna fregata pierwszego rzędu, dwie korwety parowe, dwa brygi większego rozmiaru i trzy łodzie działowe, parowo-śrubowe. Dwudziestu inżynierów morskich posłano ztąd do Spezzia, gdzie pracować mają przy budowie portu, tamże projektowanej.

(Namiestnictwo sycylijskie zniesione.) *Gazeta wiedeńska* donosi, że dekretem Króla Wiktora Emanuela z d. 5. b. m., który z dniem 1. lutego w wykonanie wejść ma, namiestnictwo sycylijskie zniesione zostało. Tym sposobem chcą jednym pociągiem pióra Sycylią, która zawsze tak pilnie strzegła swej autonomii, wcielić w posiadłości piemonckie. Jenerał della Rovere miał stanąć w zaciętej opozycyi przeciwko planom Króla, zamianowania jenerała Türr swym adjutantem. Na ten przypadek miał nawet oświadczyć się z chęcią wzięcia dymisyi z posady ministra wojny.

Powyższa gazeta donosi także, iż dziennik bonoński *l'Eco* zasekwestrowano a redaktora uwięziono, za to, iż wyraził się nieprzychylnie dla rządu sardyńskiego.

(Sprawa unii kościelnej.) Pruska gazeta powszechna donosi z Rzymu, że Ojciec Ś. wydał *Breve* apostolskie, w którym wspomina o nieustającej swej troskliwości skierowanej ku połączeniu kościoła greckiego z łacińskim. W tym celu Jego Świątobliwość zamianował kongregacyę kardynałów, która wyłącznie sprawami kościoła greckiego zajmować się będzie. W skutek zaprowadzenia nowego tego instytutu, dawniejsza kongregacya, trudniąca się cenzurą książek w kościele wschodnim wychodzących, zniesioną została.

(Zwołanie biskupów.) Dziennik *l'Independance belge* donosi, że Papież podpisał już *Breve*, zwołujące na miesiąc maj bieżącego roku, wszystkich biskupów świata katolickiego do Rzymu. Uwagi przeciwko temu zwołaniu ze strony p. Lavalette, posła francuskiego czynione, nie odniosły więc pożądanego skutku.

Niemce.

(Sprawy niemieckie.) Pomiędzy sprawami niemieckiemi nie ma dziś oprócz projektu reformy związkowej żadnej innej, któraby mogła zwracać na siebie w większym stopniu uwagę Europy. Pragnąc jednakże utrzymać czytelników naszych także w toku spraw bieżących, podajemy tu krótki ich przegląd z ostatniego tygodnia.

W Berlinie sprawiła nie mało wrażenie wiadomość, że gabinet pruski zaprowadza teraz w korespondencyach dyplomatycznych język niemiecki; wyjątek nastąpi wtedy tylko, jeśli kopia depeszy ma być doręczona zagranicznemu rządowi.

W ministeryum stanu naradzano się nad ustawą co do administracyi policyi krajowej i wniosek ministra spraw wewnętrznych przyjęto. Wniosek ten, który potrzebuje jeszcze najwyższej sankcyi, proponuje zaprowadzenie urzędników honorowych na wzór sędziów pokoju w Anglii. — Od dawna już nauczycieli elementarni przybywają na koszt rządu do Berlina, dla wyuczenia się gimnastyki. Aby zaś ich pobyt w stolicy stał się jeszcze pożyteczniejszym mają z polecenia ministra oświecenia starać się o wszechstronne wykształcenie. Dwunastu tych nauczycieli uczęszcza teraz na odczyty chemii experymentalnej. — Pałac królewski połączono liniami telegraficznemi z kasarniami, które dotąd miały związek tylko z ministerstwami i strażą ogniową.

Pischon kaznodzieja poselstwa pruskiego w Konstantynopolu, którego ministeryum spraw zagranicznych w porozumieniu z władzą kościelną w urzędowaniu zawiesiło, ma być wkrótce odwołany.

Gazecie wiedeńskiej donoszą z Monachowa, że J. M. Król bawarski zamierza wkrótce wyjechać do łagodniejszej strefy, i to nie do Hiszpanii, jak z początku mówiono, lecz do Nissy i dwór robi już przygotowania do tej podróży. Odjazd ma nastąpić najdalej za 14 dni.

Dnia 5. b. m. zebrali się w Würzburgu właściciele austryackich akcyi bankowych, i postanowili zawiązać stowarzyszenie i działać wspólnie z stowarzyszeniem w Monachowie. Wybrano nawet wydział, i panom Vornberger i Oehninger polecono odebrać 450 akcyi dotąd podanych i później podane odbierać.

W Kasel rozwiązana została izba deputowanych. Dnia 8. b. m. zwołał komisarz sejmowy izbę na poufne posiedzenie i wezwał ją do uznania ustawy konstytucyjnej z roku 1860. Izba założyła po krótkiej naradzie protest przeciw temu, poczem komisarz sejmowy odczytał zaraz rozporządzenie książęce, które rozwiązując izbę drugą nakazało nowe wybory w przeciągu sześciu miesięcy.

Ministeryum stanu w wielkiem księstwie badeńskiem postanowiło znieść domy gry, i stanom odnośny wniosek przedłożyć. Wielko-książęcy urząd miejski miasta Baden, zawiadomił o tem swoich reprezentantów z tym dodatkiem, że jeśli miasto ma jakie w tym względzie życzenia, może je rządowi wielkiego księstwa przedłożyć.

Turcya.

(Finanse tureckie.) Smutny stan finansów tureckich nie zmienił się dotąd wcale; papiery tureckie nie mają już prawie żadnej wartości, a złota lira turecka stała w ostatnich dniach r. z. na 222 piastrów, to jest na wysokości niepraktykowanej dotad. Rząd też niewidząc innej rady postanowił podług otrzymanej w Marsylii depeszy telegraficznej z 1. stycznia użyć środków radykalnych. Uchwalono ściągnąć w przeciągu 12 lat wszystkie pieniądze papierowe i stosunkowo zastępować monetą, tak zwanym baszlikiem, który teraz traci połowę swej wartości. Także ma być nałożony wysoki podatek na dobra nieruchome, sól i tytoń, a oprócz tego chce Porta za porozumieniem się z posłami zagranicznymi pociągnąć cudzoziemców w Turcyi do opłaty podatku patentowego. Podatek na dobra nieruchome wymierzony jest głównie przeciw tak zwanemu *Vakufowi*, to jest majątkowi meczetów, który jest prawdziwym upiorem państwa tureckiego. Z początku miały meczety bardzo mało własnego majątku i utrzymywały się z darów pobożnych Ale niepewność posiadłości w krajach tureckich, gdzie możniejsi zwykle zagartują wszystko do siebie, zmuszało właścicieli dóbr nieruchomych zapisywać je meczetom, pod warunkiem, ażeby im i następcom ich w prostej linii pozostało użytkowanie z nich pod świętą opieką meczetów z opłatą nieznacznej tylko ceny dzierżawy rocznie. Tym sposobem urósł majątek meczetów do niesłychanych rozmiarów, odejmując państwu najgłówniejsze źródło dochodów. A wszystko to niewystarczało jeszcze na zaspokojenie fanatycznych stronników starego mohametanizmu i rząd musiał dopłacać rocznie 12 milionów piastrów na utrzymanie Mollahów, gdy tymczasem żołnierz na prowincyi po 19 miesięcy nie pobierał żołdu. Łatwo więc być może, że nałożony teraz podatek wywoła wielką opozycyę ze strony duchowieństwa tureckiego.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów, jakie były w drugiej połowie grudnia 1861 na targach w obwodzie lwowskim, brzeżańskim, kołomyjskim, rzeszowskim, samborskim i żółkiewskim.

	Obwód:											
	Lwów		Brzeżany		Kołomyja		Rzeszów		Sambor		Żółkiew	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy . . .	4	81	4	42	3	80	4	89	4	50	4	62
„ żyta . . .	2	91	2	93	2	76	2	88	3	33	3	.
„ jęczmienia .	2	41	2	23	1	77	2	48	2	25	2	45
„ owsa . . .	1	30	1	19	1	17	1	37	1	2	1	35
„ hreczki . .	2	65	2	35	2	30	2	52	2	70	2	65
„ kukurudzy .	4	.	3	3	2	9	.	.	3	40	.	.
„ kartofli . .	1	13	1	.	1	.	1	7	1	58	1	9
Cetnar siana . .	.	84	1	6	1	.	1	5	.	82	1	13
„ wełny . . .	.	.	39	.	35	.	.	.	.	.	105	.
„ nasienia konicza	.	.	31	50	.	.	25	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	9	66	6	71	6	70	6	74	8	.	6	48
„ „ miękkiego	7	33	4	64	4	25	4	94	5	90	4	80
Funt mięsa wołowego	.	$13\frac{3}{4}$	.	$11\frac{1}{3}$	.	10	.	$11\frac{1}{3}$	.	12	.	$10\frac{4}{5}$
Mas okowity . . .	.	46	.	49	.	60	.	78	.	67	.	57

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. stycznia.

JEx. Hr. Schlick Fr., c. k. jen. kaw., z Wiednia.

Hotel europejski: PP. Berezowski Henr., z Wodnik. — Żurakowski A., z Horbacza. — Truskolawski Henr., z Jasienowa.

Hotel angielski: Droziewicz Karol, z Adamowiec. — Hr. Karnicki Teodor, z Wołczuch. — Dolina Dobrowolski Mik., c. r. porucznik, z Kijowa.

Zajazd Kohna: Handler Fr., z Porudna. — Bogusz Apol., z Koniuszek królewskich.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. stycznia.

PP. Lewicki Hipolit, c. k. notaryusz, do Rohatyna. — Michałowicz Klemens, c. k. prz. pow., do Sokala. — Biliński Jan, do Huty obedyńskiej. — Soroczyński Roman, do Choronowa. — Hr. Tarnowski Tad., do Horohowa. — Bochiński Józef, do Głęboczka. — Chłędowski Otto, do Jwonicza. — Bako Karol i Franciszek, do Manasterzysk. — Jaworski Jan, kanonik, do Stryja.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 13. stycznia 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god zrana	324.11	— 10.0	85.5	półn.-wsch. sł	śnieg
2. god. po poł.	325.69	— 13 0	89 3	wschodni „	jasno
10. god. wiecz.	326.77	— 14.7	91.3	„ „	„

Wysokość śniegu 25 ".

TEATR.

Dziś po raz drugi: **„Joanna która płacze i Joanna która się smieje,“** komedya w 4 aktach z francuskiego.

Kurs lwowski.

Dnia 14 stycznia		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski . . .	wal. austr.	6	55	6	61
Dukat cesarski . . .	„ „	6	57	6	64
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	37	11	49
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	16	2	19
Talar pruski	„ „	2	9	2	12
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	78	33	78	97
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	82	33	82	97
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	166	—	167	50
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	66	77	67	43
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	81	67	82	50

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 14. stycznia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 82.80. Metaliki po 5% za 100 zł. 68 10; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 769; — instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 181.70; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 140.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.62. dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 138 50.

KRONIKA.

(Pożar.) Dnia 2. b. m. zgorzała w Obertynie w obwodzie kołomyjskim gr. kat. cerkiew przez niedbałość i nieostrożność służby kościelnej. Niepogaszono należycie świec po skończonem nabożeństwie i około godziny 3 z południa wszczął się wewnątrz ogień, który nietylko zniszczył do szczętu cerkiew ale także stodołę plebańską i dach szpichlerza.

(Teraźniejszy stan marynarki angielskiej) jest największy, jaki kiedykolwiek Anglia posiadała. Podług rocznego sprawozdania administracyi liczy dziś marynarka angielska 856 okrętów wojennych wszelkiego rodzaju, a oprócz tego 150 okrętów liniowych i innych żaglowych, używanych do służby portowej; zaczem wynosi liczba okrętów wojennych okrągłą sumę 1000. Z 856 okrętów, które albo się budują ale są już w czynnej służbie, jest tylko 154 żaglowych; wszystkie inne mają maszyny parowe. Uzbrojenie ich jest następujące: 81 okrętów liniowych po 74 do 131 dział; 22 mniejszych okrętów liniowych lub większych fregat po 60 do 70 dział; 33 fregat śrubowych po 51 i 10 fregat żaglowych po 51 dział; 57 innych statków wojennych po 22 do 50 dział, a których większa część równa się objętością okrętom liniowym; 29 korwet śrubowych lub fregat po 22 dział; 317 parowców na śrubach lub kołach po mniej niż 22 dział i 185 statków kanonierskich, z których każdy ma dwa działa Armstronga. Siła taka może bez wątpienia imponować światu i usprawiedliwia poniekąd marynarką dumę Albionu.

(Wezuwiusz.) W pobliżu Torre del Greco powstał na morzu wir, który istnieje od czasu wybuchów wulkanu, a może mieć koło 360 stóp średnicy. Kręci się on szybko i wyziewa silną woń siarki. Czołno 30 stóp długie, z umysłu w wir ten puszczone obracało się jak fryga. Nić pionu spuszczonego dla wysądowania głębokości wynosiła 23 węzły. Na pionie znajdywały się ślady piasku i siarki. Od wiru ciągnie się ku Sorentowi piękny jasno zielony ogon koło 60 stóp długości mający. Woda letnia, czuć ją silnie siarką; ryb wiele zasnęło.

Dnia 22. grudnia wieczorem, gęsta mgła okryła Portici, Resinę i Torre del Greco; gazy silniejsze od tych, które dobywają się z wody zapełniły całe wybrzeże od Castellamare do Sorentu jakoteż wyspę Capri. Gazy te są zabijające; z ich przyczyny wiele osób wpada w omdlenie. Nieszczęśliwi mieszkańcy doznają ze strony władz gorliwej opieki, szczególniej miłosierną okazuje się Torre del Anunziata. Z Wulkanu płynęły olbrzymie potoki lawy, popiół okrył wyszystkie dachy i ganki w Neapolu. Dnia 23. padał deszcz nieczysty który zabrudził wszystkie okna, a w Portici, Pompei i Castellamare sypał się popiół tak gęsty, że nikt nie mógł wyjść z domu bez parasola lub maski. Popioł Wezuwiusza zalatuje nawet do Sycylii i Malty; dnia 24. przybył do Neapolu okręt angielski od wybrzeży sardyńskich, i był cały popielaty. Oprócz popiołu wulkan wyrzuca także wielkie kamienie; łoskot do grzmotu podobny rozlega się daleko. Z Neapolu donoszą, że Scirocco roznosi popiół po mieście, gdzie widać wszędzie składy przedających żywność. Dnia 23. padał tam deszcz i mieszał sie z popiołem.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.